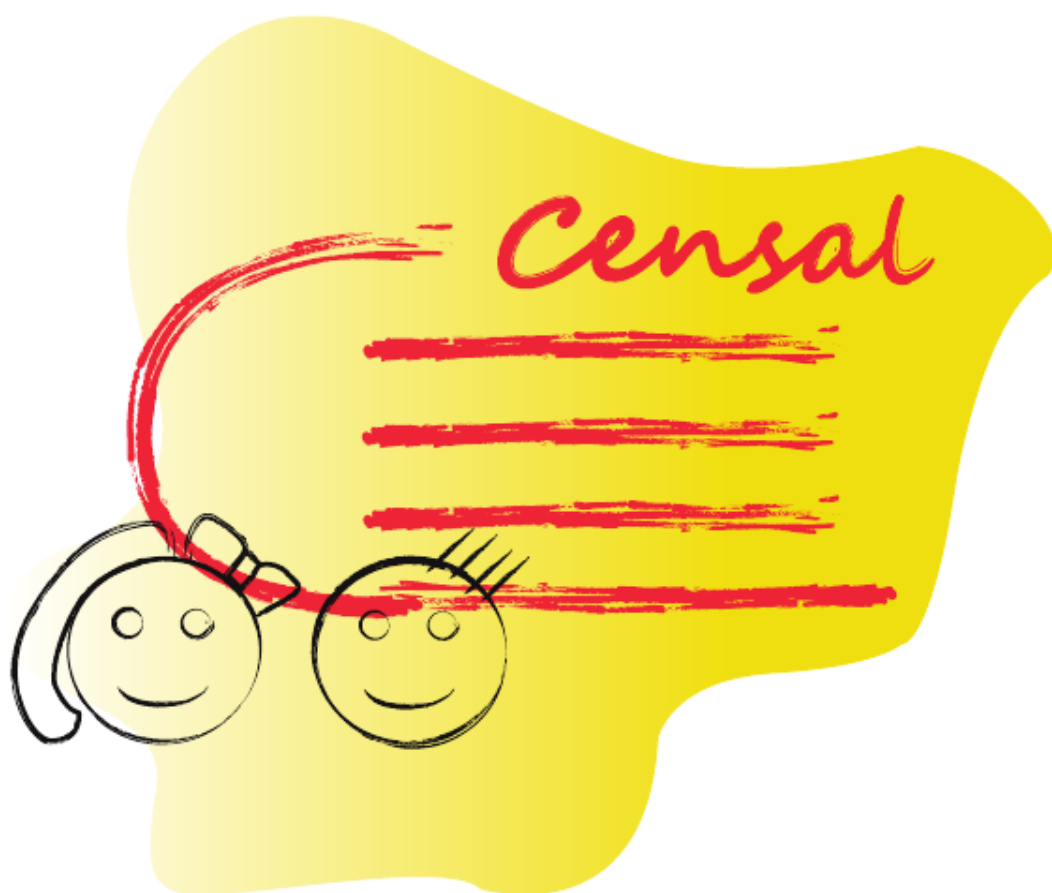

PLA PER AL FOMENT DE LA LECTURA I D'ANIMACIÓ LECTORA

CEIP CENSAL

Introducció

El Pla per al Foment de la Lectura i d'Animació Lectora constitueix una de les línies fonamentals de la nostra escola, pel reconeixement de la lectura com un dels principals instruments d'aprenentatge i de formació integral de l'alumnat, així com la principal via d'accés al coneixement i a la cultura.

Fomentar la lectura ha segut i és un dels objectius principals de totes les persones que, d'una manera o d'altra, han tingut i tenen la responsabilitat d'educar. Els ensenyants i també les famílies, ens hem plantejat com transmetre l'interès per la lectura als xiquets i les xiquetes i crear-los l'hàbit lector i iniciar-los en el camí de l'aprenentatge autònom: és a dir, que siguin capaços d'aprendre a aprendre.

Fa anys que a l'escola es fa un treball significatiu en aquesta línia però veiem la necessitat de fer-ne una revisió per adaptar-nos a les noves tecnologies, als canvis d'hàbits i a una realitat sempre canviant.

Aquest Pla es situa dintre del marc normatiu regulat per la Conselleria d'Educació: *Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana.*

Les actuacions que es planifiquen i desenvolupen han d'impregnar el funcionament del centre, incorporar-se en la Programació General Anual, formar part del Projecte Educatiu de Centre i estar paleses en les programacions d'aula.

El Pla Lector que es presenta en aquest document naix d'una reflexió del col·lectiu de mestres, del recull d'activitats realitzades curs rere curs, *d'altres que es poden realitzar* i de l'interès d'aconseguir un alumnat lector.

La idea de fer que l'alumnat esdevinga lector, ha sigut sempre compartida pel professorat del centre que, des de fa temps, l'ha tinguda en compte en la pràctica docent diària, tal com es comprova fent un repàs a les activitats fetes en cursos anteriors i que tenen relació directa amb el foment de l'hàbit de la lectura i també de l'escriptura.

Des de la nostra responsabilitat professional veiem la necessitat de concretar un pla de foment de la lectura que siga capaç d'unificar estratègies, optimitzar recursos i sistematitzar accions per a obtenir resultats més satisfactoris entre l'alumnat del centre que augmenten els índexs lectors, afavorisquen la comprensió lectora i que impliquen l'aprenentatge de les competències bàsiques, especialment:

- a) la comunicació lingüística,
- b) el tractament de la informació i la competència digital,
- c) la competència cultural i artística,
- d) la competència per a aprendre a aprendre.

Fomentar la lectura forma part de les obligacions professionals del professorat: de tot el professorat, amb independència del nivell, cicle o matèria que s'impartisca. La lectura esdevé, a més, contingut curricular, reforçant d'aquesta manera la trajectòria didàctica del professorat que ha mostrat sempre una actitud positiva i dinàmica envers el foment lector com a pràctica educativa rellevant. De fet en la nova llei orgànica d'educació, la LOMLOE, articula la necessitat de que els centres educatius garantisquen

un temps de lectura al seu alumnat.

Els xiquets i les xiquetes s'ensenyen a llegir perquè algú els ensenya i ells i elles en veuen la utilitat. Es tracta d'una adquisició que pertany a l'àmbit cultural. En conseqüència, és necessari un context social i familiar que n'estimule l'aprenentatge.

La nostra missió com a docents és facilitar a l'alumnat l'adquisició de l'hàbit de la lectura. Hem de fer de pont entre els llibres i l'alumnat, estimulants i, sobretot, orientants en les lectures. En resum, les 3 potes de la lectura que hem desenvolupar són: aprendre a llegir, llegir per aprendre i el gust per la lectura.

Totes aquestes idees, reflexions i objectius compartits per tots i totes, són molt més efectives si tot el que es fa –en favor de la lectura– es fa d'una manera coordinada, coherent i conjunta: és a dir, si es fa amb un pla de foment de la lectura i d'animació lectora que a continuació es desenvolupa.

Els objectius generals

Els objectius generals segons l'Ordre 44/2011 són:

1. Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arrellegats en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.

Es tracta d'objectius, com és obvi, que ha d' assumir el centre, però que s'han de desenvolupar i concretar.

Per altra banda, a més dels objectius especificats en l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, el nostre centre considera també important els següents:

- Incidir de manera especial a l'hora de promoure la lectura literària en el coneixement dels escriptors i les escriptores de literatura infantil i juvenil en valencià, com també de tots els qui formen part de la rica tradició literària en la nostra llengua, sense que això signifiqui oblidar el coneixement literari de les altres llengües.
- Fer del foment de la lectura un recurs útil i motivador per a celebrar al centre les efemèrides anuals que es consideren d'interés educatiu: l'any dedicat a un escriptor o escriptora, a un gènere, a un fet històric o una matèria o tema concret. El que es busca és afegir significativitat a la lectura
- Fer present la lectura en totes les activitats didàctiques fetes per a treballar els temes transversals i les commemoracions periòdiques que tenen lloc tots els cursos escolars: el 9 d'Octubre, el Dia de la Pau, el Dia de la Dona, el Dia del Llibre, etc.

És clar que la millor manera d'esbrinar estratègies d'intervenció docent i escolar d'animació a la lectura és amb l'elaboració d'un Pla de Foment Lector de centre, on es concreten els objectius i les activitats de cadascun dels sectors implicats:

- Objectius i activitats del **professorat**.
- Objectius i activitats de **l'alumnat**.
- Objectius i activitats de cara a les **famílies**.

Objectius i activitats que afecten al professorat

A començament de cada curs escolar, se seleccionaran, programaran i elaboraran les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura a fer en cada cicle.

Objectius:

1. Participar en l'elaboració del pla de foment lector anual del centre aportant idees i fent-ne una avaluació i memòria del pla en finalitzar cada curs escolar.
2. Informar-se sobre la lectura infantil i juvenil: tècniques per millorar-la, bibliografia, autors i autores, publicacions, tendències, etc.
3. Elaborar amb l'alumnat les normes d'ús de la biblioteca de l'aula.
4. Col·laborar en les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament al centre i específicament de cara a l'alumnat de l'aula.

Actuacions i activitats:

Criteris d'avaluació:

- Constitució de la comissió coordinadora encarregada de revisar el pla de foment lector cada curs escolar (cap d'estudis i coord. de cicle)

(Ordre 44/2011 art. 5 punt 2)

- Creació de la comissió coordinadora de la redacció del pla.

sí / no

- En Primària lectura diària de 15 minuts tots els dies al matí (si és possible a primera hora)

- Realització d'una prova inicial de comprensió lectora i d'expressió escrita, de textos literaris o de textos no literaris, a començament de curs.

- Valoració dos vegades a l'any del tipus de lectura i de la velocitat lectora en tots els nivells.

- S'ha dut a terme la lectura diària de 15 minuts en tots els nivells de Primària.

sí / no

- Realització de proves d'avaluació per a valorar els progressos aconseguits per l'alumnat en relació a la comprensió lectora i l'expressió escrita, tant de textos literaris com de textos no literaris.

Nivells on s'ha realitzat:

.....

.....

.....

- Preparació d'activitats destinades a l'alumnat: celebració del dia del llibre, organització de campanyes d'informació lectora i planificació d'activitats específiques destinades a cada cicle i nivell.	- S'ha treballat per cicle per a preparar activitats de foment de la lectura? <i>si / no</i> - Quantes activitats conjuntes de cicle i de centre s'han programat al curs? .... - Quin ha estat el grau de satisfacció en l'elaboració d'aquestes activitats? <i>Alt – Suficient – Regular – Deficient</i>
- Elaboració de llistes de llibres per a recomanar en els diversos nivells educatius a partir dels interessos que manifesta explícitament l'alumnat.	- Grau de satisfacció de les llistes de llibres elaborats. <i>Alt – Suficient – Regular – Deficient</i>
- Avaluació en claustre del pla lector. <i>(Ordre 44/2011art. 6 punt 1)</i>	- Elaboració de l'avaluació final del pla lector per a incloure-la en la memòria general del centre.

Objectius i activitats que afecten a l'alumnat

Objectius:

1. Familiaritzar els xiquets i les xiquetes amb els llibres i amb la biblioteca de l'aula.
2. Iniciar-los en l'ús de les tècniques bibliogràfiques elementals.
3. Aficionar l'alumnat a la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
4. Crear hàbits de respecte i de cura envers els llibres i la biblioteca de l'aula.
5. Informar-los de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: biblioteca municipal, llibreries, fires del llibre, etc.
6. Iniciar i/o consolidar la necessitat de constitució i formació de la pròpia biblioteca personal.
7. Fomentar el préstec personal i les recomanacions entre els companys i companyes de classe.

Actuacions i activitats: Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

Criteris d'avaluació:

Activitats específiques de foment de la lectura (pel gust de llegir):

*DE MOTIVACIÓ PRÈVIES A LA LECTURA:

- Visitar una biblioteca pública, llibreria, impremta, exposició, etc.
- Funcionament de la biblioteca d'aula: dinamització (préstec), organització i decoració.
- Elaborar o revisar les normes d'ús i de funcionament de la biblioteca d'aula.
- Observació de les cobertes dels llibres de lectura (anterior i posterior).
- Aportació de llibres personals a la biblioteca d'aula, per un curs, amb motiu d'ampliar la dotació i per motivació.
- Presentar llibres a la classe i a la resta dels companys del centre.
- Creació de racons de lectura per diverses estances de l'escola.

- Nombre i relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura (pel gust de llegir) específiques fetes en cada cicle i nivell. S'han fet totes les programades?

si / no

- Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.

Alt – Suficient – Regular - Deficient

- Enquesta a l'alumnat per a detectar les activitats més gratificants i interessants. S'ha dut a terme?

sí/no

- Elaborar recomanacions de lectures, fer de booktubes per recomanar lectures.
- Redacció d'una carta a un escriptor o escriptora per demanar informació sobre la seva obra literària i sobre alguns aspectes biogràfics importants.
- Realització de l'activitat de «l'amic lector» i de "conta-contes" entre diferents cicles.
- Elaboració del «llibre rodat» per part de tot el centre.
- Confecció de murals poètics amb la reproducció d'aquelles poesies preferides.
- Projectió de pel·lícules basades en obres literàries.
- Racó voluntari d'expressió (l'alumnat penja les seves creacions literàries en un racó elaborat al passadís de l'escola)

*A REALITZAR DURANT LA LECTURA:

- Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut.
- Recitació de textos poètics.
- Dramatització de textos.
- Lectura col·lectiva d'un llibre.
- Lectura de biografies: personatges d'actualitat, d'altres que apareixen al llibre de text, relacionades amb els diferents àmbits d'estudi.

*A REALITZAR DESPRÉS DE LA LECTURA:

- La fitxa de lectura de forma voluntària.
- Exposició oral del llibre llegit. Valoració. Recomanacions.

- Relació de les dificultats plantejades en el desenvolupament de les accions i de les activitats programades:

-
-
-
-
-

- Nombre de llibres llegits per cada alumne/a en cada un dels nivells educatius del centre, amb distinció de la llengua en què està publicat i –en nivells superiors– si l'obra és literària o de divulgació de coneixements (llibre d'aula)

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

- Tertúlies dialògiques
- Visita de persones relacionades amb el món dels llibres (escriptors/es, conta contes, editors/es,..)
- Realització de jocs relacionats amb la temàtica i el contingut del llibre llegit.
- Il·lustració d'algun passatge determinat d'un llibre.
- Transformació en còmic d'alguna escena.
- Dramatització d'algun succés o escena del llibre.
- Realitzar un taller d'escriptura a partir de qualsevol fragment de l'obra llegida.
- Recerca d'informació en llibres o Internet sobre l'autor o l'autora d'un llibre, sobre el gènere utilitzat, la temàtica, etc. i realització en equip de murals, etc.
- Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre: exposició de dibuixos sobre els personatges, disseny d'una nova portada, confecció d'una maqueta de la ciutat o paratge on es desenvolupa l'acció de la història, confecció de l'escenari i la decoració per a dramatitzar un text teatral llegit, realització d'un recital de poemes, etc.
- Escripció d'una carta individual/col·lectiva o correu electrònic a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seva.
- Realització d'activitats de caràcter lúdic i festiu: excursió a la ciutat o poble real on esdevé l'acció del llibre llegit, organització d'una festa de disfresses relacionada amb el món dels personatges apareguts en una obra llegida, etc.
- Realització i exposició de cartells recomanant llibres per llegir.

Objectius i activitats que afecten a les famílies

Objectius:

1. Informar els pares i les mares de la importància de la lectura: la seva repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
2. Orientar-los sobre les fórmules per aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura.
3. Proposar i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats de foment lector que s'hi programen.

Actuacions i activitats: Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

- Esmentar en les reunions amb les famílies la importància de la lectura i orientar-los i conscienciar-los sobre la formació d'un ambient familiar favorable a la lectura.
- Invitació a les famílies a participar en les activitats i les campanyes d'animació lectora que organitza el centre.
- Realització de xerrades i taules redones que servisquen per a la seva formació com a pares en relació a la potenciació de la lectura en els seus fills.
- Realització d'un botiga de llibres durant la Festa per la Pau per part de l'alumnat de sisè i amb la col·laboració de les famílies.

criteris d'avaluació:

- S'ha fet? sí / no

- Grau de participació de les famílies en les activitats i en les campanyes d'animació lectora organitzades per centre.

Alt – Suficient – Regular - Deficient

- S'ha dut a terme la botiga de llibres per a la Festa per la Pau?

sí / no